

AKADEMICKÉ BRNO 83

13. května 1983

4

POSVÍCENÍ S JITŘENKOU

V hájemství amatérské dřevěné Thálie vede si nyní velmi dobře loutkářská JITŘENKA DK ROH Zbrojovky Brno, nositel čestného uznání ministerstva kultury ČSR. Ažko-li už od té doby uvedla několik nových premiér, stále vzbuzuje oprávněnou pozornost její lonská inscenace kdysi velmi populární hry obrozeneckého loutkáře Prokopa Konopásky Posvícení v Hudlicích aneb Oldřich a Božena.

Režisér František Písek, zasloužilý pracovník kultury, spolu s pražským výtvarníkem Zdenkem Juřenou a skladatelem dr. Ladislavem Štanclem zvolil tuto předlohu s ohledem na lákavou možnost vyrovnat se jejím prostřednictvím tvůrčím způsobem s odkazem domácí lidové klasiky. Celkem prostý námět byl zpracován s do-

bovou romantickou patinou a v jadrném jazyce, ale zároveň s výrazným, stále platným demokratickým posláním ve vztahu panského a vesnického světa. Inscenátoři citlivě odhadli míru ozvláštňujících antiiluzivních prostředků: odkryli pohled do zákulisí, kde podle tradice deset postav hry neskrytě /ba dokonce s texty v rukou/ mluví tři herci a jejich marionety vodi rovněž zviditelněná čtveřice jiných interpretů. Divák proto může v nápaditých střizích vychutnat řadu zajímavých vazeb mezi loutkou a "živáčkem".

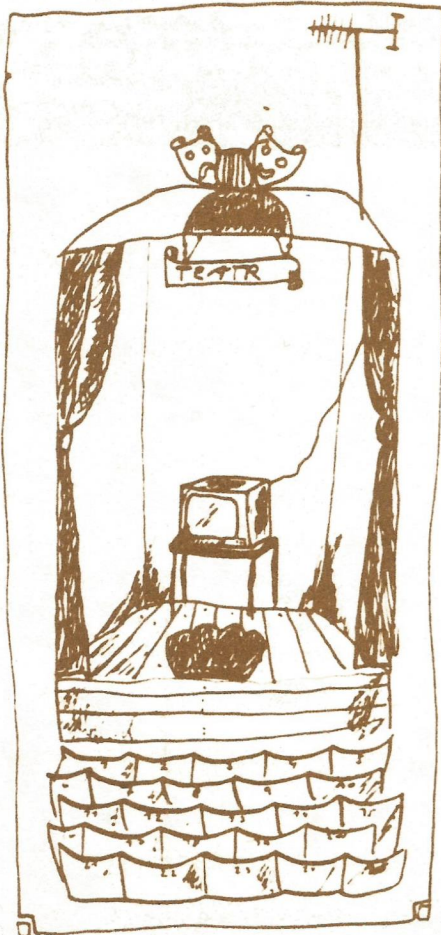
Posvícení v Hudlicích patří k tomu nejlepšímu, co jsme v posledních letech v Jitřence viděli. Je stále hráno s hereckým apetitem, který se rychle přenáší na dospělé publikum, jemuž je především určeno. Od své premiéry prošlo vítězně krajským soutěžním kolem a sklidilo zasloužený úspěch také na poslední 31. loutkářské Chrudimi, kde bylo odměněno cenou za režii a individuální loutkovodičský výkon Pavly Foralové-Pískové. Za zmínku stojí rovněž repríza Posvícení v rámci lonského Brněnského kulturního léta, sehraná pod širým nebem na nádvoří Nové radnice.

SLOVO O SOUBORECH

Dnes se nám na přehlídce představí Divadlo za zrcadlem z filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Soubor působí již tři roky, přičemž jeho základní kádr tvoří čtyři herci, ke kterým se při různých hrách podle potřeby přidávají další. Autorskou dvojici tvoří Michal Peprník a Marcel Arbeit, který je tvůrcem hudby. Oba představují i herecké jádro souboru. Kolektiv zatím nastudoval pět her, z toho čtyři vlastní. Autorem páté je Vlastimil Marx /hra Zelená díra/, který v ní také spoluúčinkuje. Z vlastní tvorby sklídila největší úspěch hra "Zapadák" Michala Peprníka, která na lonském Akademickém Brně získala třetí cenu. Dále je to např. představení Marcela Arbeita "Svatba aneb stříbrná vidlička".

Ředitel, než se dostala pod patronát filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, působila autorská dvojice již tři roky v literárně dramatickém kroužku na gymnáziu v Olomouci Hejčíně. Zde nastudovala tři inscenace.

V současné době hraje Divadlo za zrcadlem pro ryze studentské publikum. Premiéry svých představení uvádí většinou v prostorách depozitáře pedagogické fakulty v Olomouci. Mimo jiné se soubor uvedl i na přehlídce divadel filozofických fakult, která proběhla v Praze.

Nyní pár slov o hře, kterou shlédneme dnes. Jmenuje se "Úniky" a napsal ji Michal Peprník. Je zde vykreslena řada postav, z nichž každá představuje určitou formu úniku, úniku před světem, před zodpovědností, úniku do jakési ulity. Tím si hrdinové vytvářejí svůj vlastní svět s odlišnými a deformovanými zákonitostmi. Dostávají se tím do izolace, kterou sice podvědomě pocítují, ale sami se tím více alibisticky utvrzují ve víře, ve své vykonstruované pravdě. Slovy autorů lze celou situaci charakterizovat takto:

Jsou dvě základní formy úniku:

- Od sebe do světa /do věcí a dějů/ a ztratit se v něm
- Do sebe od světa a ztratit se v sobě

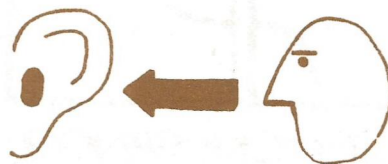
avšak:

Ani nejrychlejší neunikne svému stínu

Jako další kolektiv dnes vystoupí v nesoutěžním představení soubor VIZITA organizovaný střediskovým kulturním zařízením při MNV Dolní Břežany u Prahy.

Herecký kádr tvoří tři studenti pražských vysokých škol - Jan Dvorná /studující teorie kultury/, Jaroslav Dušek /obor divadelní vědy/ a ing. Oldřich Kužílek /posluchač DAMU - obor režie/. Z vybraného studia vyplývá, že k divadlu mají všichni tři velice blízko.

VIZITA existuje od r. 1981, dosud uvedla dvě hry, z nichž jednu /Kostky/ uvidíte dnes. První hra "Srslení" byla oceněna na lonském Akademickém Brně poctou nejvyšší. Členové souboru jsou univerzálním typem divadelníků, kteří pro sebe píší, sami si hry režírují a taky v nich sami vystupují. Hrají převážně pro vysok školské publikum. Jejich stálou štací je pražský VŠ-klub na Reznické. Jezdí také na představení po celé republice, nejednou vystoupili v brněnském VŠ-klubu.

ODPOSLECHNUTO

- Tak jdeme na představení nebo do hospody?
- Keď som vystúpila, tak som nevedela, či sa tu nebombardovalo /jedná sa patrne o brněnské nádraží/
- Hele, děte se vycpat s brněnským hantecem, vy byste neřekli tramvaj, kdyby vás řezali autogenem

PROGRAM NA PÁTEK 13. 5.

8.30	- odjezd účastníků na Macochu
13.00	- návrat
13.30 - 14.30	- oběd /DK ROH KSB/
15.00 - 17.00	- hodnocení představení
17.00 - 18.20	- divadlo X z Brna
"Velitelem města Bugulmy aneb zpráva o Jaroslavu Haškoví"
18.30 - 19.30	- večeře /DK ROH KSB/
19.40 - 20.30	- Divadlo za zrcadlem, pedagogická fakulta v Olomouci - "Úniky"
20.50 - 22.10	- Vizita, SKZ Břežany - "Kostky"

Patří mezi dobré způsoby hostitelů poptat se na zdraví, spokojenost atd. Na podobných akcích jako je Akademické Brno se tak činí více či méně zdařile formou ankety. Pokusili jsme se tedy o něco podobného i my a položili jsme účastníkům a hostům festivalu tyto otázky:

1. Jak se Vám daří?
2. Jak se Vám hraje na Akademickém Brně 83?
3. Se kterým z profesionálních herců byste si rád zahrál a proč?
4. Které soutěžní představení nejvíce hodnotíte?
5. Kdo nebo co to je "Zpiplokovaný Bubeřich"?

Peter Šuster, ÚSMEV - Bratislava:

1. Tak to musíte vedieť a hlavne vidieť Vy.
2. Ja som hral málo, ale hralo sa mi dobre. Len obecnosť je málo.
3. S Boleslavom Polívkom alebo s Milanom Lasicom a Júliusom Satinským. Prečo? Videli ste film Kalamita?
4. Hodnotiť nemôžem, lebo som toho málo videl.
5. To je predsa Kiziňol Kybista a Bebo Vebach spolu. To u nás vie každé dieťa.

Malé "S" divadýlko:

1. Skvele, záleží to na denní hodine.
2. Dobře, hlavně když si hraju sám na sebe.
3. L. Šafránková, ...
4. ÚSMEV - "čerstvé", živé.
5. Účastník Akademického Brna po absolvování několika hektolitrů rybízového vína /Fruta Brno, n. p./

Michal Hecht, LUKS - Plzeň:

1. Dobře, chtěl jsem celou větu, ale nic mě nenapadá.
2. Vzhledem k tomu, že jsem odehrál jedno představení, těžko soudit. Ale to jedno se mi hrálo krásně. Publikum je milé. Snad proto, že jsou to lidi ze stejného oboru.
3. S Josefem Dvořákem; hrozně se mi líbí projev a způsob hraní jeho a jeho skupiny v divadle Semafor. Mé představení "Pýcha předchází pád" je taky na jejich motivy. Ale zahrát? Asi bych měl strach.
4. Co jsem doposud shlédl, mě nejvíce zaujalo představení divadla ÚSMEV.
5. a/ Malý bubínek, který má tlumený zvuk navozený pomocí lachtání kůže, vyříznuté z levého podploutví.
b/ Koktavý Bedřich s mindrákem vzniklým následkem přebytké péče v dětství
c/ Plaz, žijící na březích Artuzské Kreritoty, vydávající v pravidelných intervalech zvuk Břu, břu ... břu, břu. Staří Kreritoňané používali bubeří hodiny.

Radek Kolibík, PROVIZÓRIUM - České Budějovice:

1. Momentálně na výbornou, kdyby to tak pokračovalo i nadále, byl bych spokojen, i když člověk potřebuje občas i trochu hořkého /aby nezlenivěl/.
2. Částečně ad 1. - protože Brno je vůbec má první oficiální /tedy před publikem/ premiéra - pro mne zdařilá.
3. S panem Ivanem Vyskočilem. On jakoby si s každým povídal, divadlo u něj je opravdu součástí života. Jeho improvizace a vybuzení evokací je pravý lék na život.
4. Ze soutěžních zatím obě plzeňská divadla. Jednoznačně bezkonkurenčně nejlepší byl ÚSMEV - žel nesoutěžní.
5. Že by šest ran do klobouku? Tam jsou ovšem, nenýlým-li se, nabídnuty tři možnosti - nabídněte, odpovím.

Ivan Hanzlík, ÚSMEV - Bratislava:

1. Skoro ako striedavému prúdu, hoci máme len 20 Hz /hercov/.
2. Veľmi ťažko. Podarilo sa nám vystupovať len raz, aj to večer.
3. S menovcom Jaroslavom Hanzlíkom - kvôli možnosti omylu.
4. Nedá sa povedať, že bysom hodnotil, nie to ešte najviac a už vôbec nie predstavenie.
5. Je to archeologická kantáta pre veľký bubon, staničný rozhlas a orchester, pojednávajúca o omyle výhybkára Bubeřicha /namiesto výhybky prehodil pár slov/.

Juraj Heger, ÚSMEV - Bratislava:

1. Žiadne dary sme nedostali.
2. Hraje nás tu najmä atmosféra.
3. S priateľovým menovcom Jaroslavom Hanzlíkom, lebo chcem, aby mi závidel.
4. Najviac hodnotím predstavenie "Pýcha predchází pád".
5. Vytiahnuť si plonkové eso sa pokerár Bubeřich spil.

C. H. Vátal, neorganizován:

1. Dobře, ale špatně to snáším.
2. Na Akademickém Brně 83 tentokrát nehraji, ale jinak mám stále angažmá už od r. 1959.
3. Ne zahrál, rád bych alespoň podržel dveře Janu Werichovi, kdyby to ještě bylo možné.
4. Určitě bratislavský ÚSMEV. Je to opravdu vtipné divadlo a mají neobvyklý rit pro míru.
5. Bubeřicha dobře znám, chodili jsme spolu do školy, ale od té doby, co se zpiplokoval, je strašně citlivý na podobné blbé dotazy. Navíc působí v Bimbasově Kindopindoránu. A teď mě napadá, nechcete koupit harmonium?

Z pestré škály rozličných amatérských souborů města Brna vydělují se záslužně dlouhou dobou svého trvání dva kolektivy, které v loňském roce jubilovaly a shodou okolností se oba zúčastnily podzimního X. ročníku národní přehlídky ruských a sovětských her ve Svitavách.

Divadlo SVATOBŮJ DK ROH Zbrojovky Brno nedávno oslavilo 110. výročí svého trvání. Jeho čestnými členy byli svého času také Svatopluk Čech a Alois Jirásek. Svatoboj se kromě klasiky odjakživa rád soustřeďoval k lehčímu operetnímu žánru a teprve v poslední době se tu prosadila náročnější dramaturgická orientace k současnosti. Svatoboj, který bohužel jubilejní období zastihlo ve stavu určité stagnace, sehrál loni ve Svitavách (před třemi lety tu s čs. premiérou satiry Valentina Krasnogorova "Tak kdo k čertu odejde" zvítězil/ komorní text Olgy Pavlovové "Podruhé vstoupit do téže řeky", režírovaný Petrem Plevou.

Druhý svitavský soutěžní soubor Jihomoravského kraje, DĚLNICKÉ DIVADLO při OKVS Brno V, připomínalo si 75 let poctivé práce. Ambiciózní královopolský kolektiv reprezentoval jižní Moravu ve Svitavách i předloni: za podobenství moldavského autora Iona Druceho "Svatost nejsvětější" obdrželi tu dva jeho členové individuální ocenění. S inscenací povídky L. N. Tolstého "Příběh koně", nekonvenčně zdramatizované Markem Rozovským a přeložené Jiřím Matějčkem, Dělnické divadlo velmi úspěšně vystoupilo už na posledním 52. Jiráskově Hronovu a bezprostředně před Svitavami po hostinsky hrálo na Scénické žatvě 1982 ve slovenském Martině. Retrospektivním vyprávěním starého koně, který za svou nezáviněnou odlišnost platil těžkým životním údělem, odsuzuje nastudování stálého uměleckého poradce kolektivu, režiséra Pavla Rímského z Divadla bratří Mrštíků v Brně, krutost společnosti, kde majetek znamená víc než lidský cit. Toto palčivě tragické téma pojali brněnští amatéři jako sugestivní epické divadlo s hudbou Petra Mandela a s Jiřím Postráneckým v hlavní roli valacha Cholstoměra a odvezli si ze Svitav hlavní cenu - Putovní pohár A. P. Čechova - i Cenu diváka. Mení ostatně bez zajímavosti, že s touto předlohou hostovali loni v listopadu v Brně leningradští divadelníci za režie G. A. Tovstonogova.

Vít Závodský

Muzeum města Brna zpřístupnilo svou další stálou expozici, umístěnou tentokrát v historickém prostředí Měnišské brány na Orlí ulici. Pod názvem Brno a zbraně staletí zde prezentuje ve velmi zajímavém hutném průřezu dějiny válečných událostí ve vztahu k jihomoravské metropoli.

V překrásném interiéru renovované památky, která je dnes jedinou zachovanou brněnskou městskou branou, vznikl pozoruhodný celek.

Na počátku své cesty se návštěvník vrací do doby prvních bojů o Brno. Na soubor cenných gotických zbraní navazuje pak efektní kolekce z doby husitské, již dominuje unikátní pavéza se znakem města. Pro ty, kteří hledají v expozici zbraní především příklady dokonalého uměleckého řemesla, bude přitažlivá ukázka renesančních sbírek, na něž navazuje oddíl věnovaný švédskému obléhání města, které se zapsalo do dějin Brna, vojensky nikdy nedobytého města, zvláště výrazně. Po napoleonském období, které se dotklo Brna především jako zázemí kruté slavkovské bitvy, a nástupu imperialistických válek ve druhé polovině devatenáctého století, je v prostorách Měnišské brány věnována značná pozornost dvěma posledním, leč nejdrastičtějším střetnutím - první a druhé světové válce. Mezi mnohými exponáty zbraní ocení návštěvník s hlubším zájmem o problematiku mnohé vybrané kresebné a písemné dokumenty týkající se brněnské fortifikace a otázek války a míru v širších souvislostech. Ne náhodou vrcholí nová expozice nedávnou Pražskou deklarací členských států Varšavské smlouvy, která miliónům lidí celého světa dala reálnou naději na mírové řešení všech současných mezinárodních problémů, na to, aby se zbraně staly již navždy pouze muzejními sbírkovými předměty.

Občanům i návštěvníkům veletržního města byl tedy zpřístupněn další historický klenot, jenž je v souladu se svým charakterem využít tak, aby pravdivě vypovídal o historii a navíc pomohl současníkům orientovat se ve světě dneška.

EDUARD SVĚTLÍK: P O V Z D E C H

V umění nikdy nestačíme
vytvořit všechno, o čem sníme.
Toť jedna z jeho devíz:
Ars longa - vita brevis.

Zpravodaj č. 4 - Vydává organizační výbor
Akademického Brna 83. Odpovědná redaktorka
Jitka Hanzlová. Náklad 500 ks.
Brno, dne 13. května 1983. Neprodejné.
Č.j.: 338/83.